

bemærkede jeg en Del flere Gulspurve end ellers, hvilket jo kunde tyde paa Træk. — — Ved en Rede med 4 ca. 8 Dage gamle Unger, som jeg iagttog 29. Juni 1926 Kl. 17¹⁵—18²⁸, fodrede ♀ 14 Gange med 1—18 Minutters Mellemrum; ♂ fodrede 4 Gange med 2—17 Minutters Mellemrum. 1 Gang fodrede begge Forældre samtidig; den længste Pause mellem 2 Fodringer var 11 Minutter. Ungerne blev ringmærket, og 30. Juni 1927 blev den ene fanget af en Kat ved Revsøre pr. Øxendrup, 7 km fra Mærkningstedet (SKOVGAARD, Danske Fugle, III, 1930, p. 56).

Kornverling, *Emberiza c. calandra*. Hvert Aar rugede 3 Par, der indfandt sig paa Ynglepladserne i April. Hvert Par udrugede 2 Kuld, og sidst i Juli forlod de Ynglepladserne paany. I August og September bemærkede jeg ingen Kornverlinger, men i Vintertiden saas enkelte i Selskab med Gulspurvene.

Bemærkninger om Fuglesangen ved Vormark Møllegaard.

Af C. J. WITTRUP JENSEN

Foruden om Fuglenes Forekomst, Træk, Yngleforhold osv. — som foran meddelt — gjorde jeg fra November 1925 til November 1927 daglige Optegnelser om deres Sang Aaret rundt, dog ikke om deres musikalske Ydelser, som jeg savner Forudsætninger for at bedømme, men mest for at faa Klarhed over, hvorlang Tid og hvormange Dage af Aaret de forskellige Arter hørtes synge. I den foranstaaende Behandling af selve Fuglene er Sangen ikke omtalt. Oprindeligt havde jeg tænkt at medtage alle Arter, men dette Arbejde blev mig for uoverkommeligt, hvorfor jeg nøjedes med 25 Arter, hvis Sang jeg syntes, var mig mest iørefaldende. Paa Tabellen (p. 31—32) er opført det Antal Dage, hver enkelt Art er hørt synge i Aarets forskellige Maaneder gennem de 2 Aar, jeg opholdt mig paa Gaarden; den bageste Talkolonne angiver det samlede Antal Dage pr. Aar, hvor hver Art er hørt synge. Fuglene er paa Tabellen opstillet i »kvantitativ« Rækkefølge (dvs. efter det

samlede Antal Sangdage i begge Aar), hvoraf man saaledes vil se, at Gærdesmutton var Iagttagelsesomraadets flittigste Sanger, mens Nattergalen præsterede mindst.

Et Blik paa Tabellen giver et tydeligt Billede af det gammelkendte, at Maj og Juni er Fuglesangens Maaneder, men det ses tillige klart, at Fuglene ikke holder op at synge til Sankt Hans, 24. Juni, saaledes som det jo meget ofte siges; ganske vist aftager Fuglesangen sidst i Juni, men endnu langt ind i Juli synger dog flere Arter vedholdende og kraftigt. Fuglesangen, der høres i August, September og Oktober, er for de fleste Arters Vedkommende den saakaldte Efteraarssang, der i Styrke og Klangfylde er forskellig fra Sommersangen. Jeg har noteret Fuglesang i alle Aarets Maaneder, fra November til Februar ganske vist kun enkelte Gange. Billedet af de enkelte Arters Sang kan vel ikke siges at gælde alment; saaledes kan f. Eks. Lærke og Musvit her i Landet ofte synge allerede i Januar. Det vilde være interessant at se lignende Sammenstillinger fra andre danske Egne til Sammenligning.

Af særlige Iagttagelser vedrørende Sangen hos en Del af Arterne skal anføres følgende:

Gærdesmutte, *Troglodytes troglodytes*. En Gærdesmutte, der holdt til i Haven, var i Stand til at foredrage sin Sang i 2 fra hinanden vidt forskellige Temaer. Foruden den almindelige Sang kunde den frembringe en musefin Kvidren, noget i Retning af Rødhalsens Vintersang. Ofte skiftede Fuglen fra det ene Tema over i det andet.

Gulspurv, *Emberiza citrinella*. De ynglende ♂♂ sang ikke alle ens, men nogen større Afvigelse var der dog kun for 1 Individets Vedkommende. Den første Del af denne Fugls »Vise« var en skuffende Efterligning af Engpiberens Stemme; den sidste Del bestod i Artens sædvanlige Slutningsstrofe.

Solsort, *Turdus merula*. Begge Foraar, 1926 og 1927, indledede en og samme Fugl Sangen, og det var tillige den, der holdt længst ud. De fleste Solsorter indstillede Sangen omkring Midten af Juli, men nogle fortsatte dog Maaneden ud.

Brunelle, *Prunella modularis*. Ligesom for Solsortens Vedkommende indlededes Sangen begge Aar af 1 bestemt Brunelle.

Stær, *Sturnus vulgaris*. Af et Stærepar, der boede under en Tagsten ovenover mit Værelse, var ♂ en meget dygtig

Fuglesangen ved Vormark Møllegaard

Art	Fuglenes »egentlige« Sang (»Sommersang«)				Antal Dage			
	Første Gang hørt		Sidste Gang hørt		Novbr.		Decbr.	
	1926	1927	1926	1927	1925	1926	1925	1926
Gærdesmutte, <i>Troglodytes troglodytes</i> . . .	1. Marts	24. Febr.	28. Okt.	22. Okt.	6	14	10	5
Gulspurv, <i>Emberiza citrinella</i>	22. Febr.	21. Febr.	16. Aug.	22. Aug.	0	0	0	0
Lærke, <i>Alauda arvensis</i>	24. Febr.	22. Febr.	6. Aug.	28. Juli	0	0	0	0
Solsort, <i>Turdus merula</i>	24. Febr.	28. Febr.	30. Juli	3. Aug.	0	0	0	0
Brunelle, <i>Prunella modularis</i>	24. Febr.	24. Febr.	14. Juli	26. Juli	0	0	0	0
Stær, <i>Sturnus vulgaris</i>	28. Febr.	28. Febr.	5. Juni	29. Maj	..	0	..	..
Tornirisk, <i>Carduelis cannabina</i>	14. Marts	12. Marts	6. Aug.	15. Aug.	..	0	..	..
Bogfinke, <i>Fringilla coelebs</i>	6. Marts	27. Febr.	17. Juli	8. Juli	0	0	0	0
Musvit, <i>Parus major</i>	21. Febr.	1. Febr.	31. Maj	23. Maj	0	0	0	0
Sangdrossel, <i>Turdus ericetorum</i>	20. Marts	10. Marts	24. Juli	18. Juli	..	0	..	..
Rødhals, <i>Erithacus rubecula</i>	13. Marts	1. Marts	18. Juli	9. Juli	0	6	0	1
Løvsanger, <i>Phylloscopus trochilus</i>	16. April	19. April	17. Juli	19. Juli	..	..	..	..
Ringdue, <i>Columba palumbus</i>	4. April	9. April	31. Juli	6. Aug.	..	..	..	..
Rørspurv, <i>Emberiza schoeniclus</i>	20. Marts	7. Marts	20. Juli	15. Juli	..	..	..	..
Tornsanger, <i>Sylvia communis</i>	10. Maj	3. Maj	3. Aug.	1. Aug.	..	..	..	..
Svenske, <i>Chloris chloris</i>	23. Marts	13. Marts	10. Aug.	15. Juli	0	0	0	0
Havesanger, <i>Sylvia borin</i>	10. Maj	8. Maj	27. Juli	30. Juli	..	..	..	..
Sivsanger, <i>Acrocephalus schoenobaenus</i> . .	18. Maj	8. Maj	20. Juli	22. Juli	..	..	..	..
Kærsanger, <i>Acrocephalus palustris</i>	20. Maj	16. Maj	25. Juli	20. Juli	..	..	..	..
Rørsanger, <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	17. Maj	14. Maj	11. Juli	27. Juli	..	..	..	..
Gøg, <i>Cuculus canorus</i>	4. Maj	8. Maj	5. Juli	16. Juli	..	..	..	..
Bynkefugl, <i>Saxicola rubetra</i>	6. Maj	6. Maj	6. Juli	12. Juli	..	..	..	..
Gærdesanger, <i>Sylvia curruca</i>	30. April	4. Maj	22. Juni	20. Juni	..	..	..	..
Gulbug, <i>Hypolais icterina</i>	3. Juni	16. Maj	14. Juni	4. Juli	..	..	..	..
Nattergal, <i>Luscinia luscinia</i>	..	15. Maj	..	19. Juni	..	..	..	..

¹ Ved .. antydes, at vedkommende Fugleart ikke er iagttaget i de paagældende Maaneder.

Imitator. Foruden sin egen Sang formaaede den at efterligne følgende Fugles Stemmer: Løvsanger, Brunelle, Gærdesmutte, Forstuesvale, Stormmaage, Solsort, Sangdrossel, Rødben, Rørhøne, Storspove, Hvid Vipstjert samt Knebren af Stork; Rækkefølgen svarer nogenlunde til Hyppigheden, hvori vedkommende Stær anvendte de fremmede Fuglestemmer. Endvidere kunde Fuglen klukke som en Kyllingehøne, kurre som en Tamdue og efterligne

1. November 1925 til 31. Oktober 1927.

i de forskellige Maaneder, hvor de nedennævnte Arter overhovedet hørtes syngende¹.

Januar		Febr.		Marts		April		Maj		Juni		Juli		Aug.		Sept.		Okt.		Sum			
1926	1927	1926	1927	1926	1927	1926	1927	1926	1927	1926	1927	1926	1927	1926	1927	1926	1927	1926	1927	Nov. 1925	Okt. 1926	Nov. 1926	Okt. 1927
5	0	2	8	29	31	30	30	31	31	30	30	31	31	31	31	30	30	25	22	260	263		
0	0	7	8	31	31	30	30	31	31	30	30	31	31	16	26	0	0	0	0	176	187		
0	0	5	7	31	31	30	30	31	31	30	30	31	28	6	0	4	7	7	11	175	175		
0	0	4	1	31	31	30	30	31	31	30	30	28	31	0	3	0	0	0	0	154	157		
0	0	4	4	27	29	30	30	31	31	30	30	15	27	0	0	11	4	1	2	149	157		
..	..	1	1	31	30	30	30	27	29	4	4	3	0	2	12	30	24	17	14	145	144		
..	..	0	..	18	19	30	30	31	31	24	27	17	28	4	15	0	5	3	0	127	155		
0	0	0	1	26	31	30	30	31	31	30	30	17	5	0	0	0	0	0	0	134	128		
0	0	3	28	28	31	30	30	31	25	8	6	5	7	1	0	3	12	2	4	111	143		
..	..	..	..	7	17	30	30	31	31	30	27	24	18	0	0	0	0	0	0	122	123		
0	0	1	0	9	30	30	30	31	31	14	13	6	6	3	2	5	4	8	9	107	132		
..	..	..	..	..	..	15	4	31	31	30	30	17	19	19	23	2	0	0	..	114	107		
0	1	0	1	4	0	14	11	11	27	26	20	31	19	5	11	9	0	0	0	90	100		
..	..	..	..	6	9	29	23	24	31	9	15	19	15	0	0	0	0	0	..	87	93		
..	..	..	..	..	..	..	..	21	28	30	30	31	31	3	1	..	0	..	..	85	90		
0	0	0	0	2	2	15	5	26	15	27	17	25	13	10	6	2	0	0	0	107	58		
..	..	..	..	..	..	..	..	21	20	30	30	27	31	0	0	..	0	..	..	78	81		
..	..	..	..	..	..	..	..	14	13	25	30	20	22	0	0	..	..	..	..	59	65		
..	..	..	..	..	..	..	..	11	15	30	23	25	15	..	..	..	..	..	..	66	53		
..	..	..	..	..	..	..	..	14	16	30	25	3	26	0	2	..	..	..	..	47	69		
..	..	..	..	..	..	..	..	23	22	22	30	5	8	0	0	..	0	..	..	50	60		
..	..	..	..	..	..	..	..	26	25	13	14	6	12	0	0	..	..	..	..	45	51		
..	..	..	..	..	..	1	..	31	28	7	20	3	0	0	0	0	0	..	..	42	48		
..	..	..	..	..	..	..	..	16	25	21	10	7	1	..	..	..	..	..	..	36	44		
..	..	..	..	..	..	..	..	16	..	19	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	35		

0 betegner, at Arten har været iagttaget, men ikke syngende.

Møllehulets Knirken. Selvfølgelig var ikke alle Lydene lige korrekt gengivet, men dog saaledes, at deres Oprindelse tydelig kunde spores. I O. HELMS: Stæren, 1925, p. 94, angives, at Stæren kun sjælden efterligner Løvsangerens Stemme. Dette passer dog ikke for Møllegaardens Stære, der tværtimod hyp-pigst af alle Fuglestemmer imiterede Løvsangerens, men maaske beror dette paa, at Løvsangerne yngede saa talrigt omkring Gaarden.

Sangdrossel, *Turdus ericetorum*. Nogle af de ynglende Fugle sang kun i Morgen- og Aftentimerne, andre tillige hele Dagen igennem.

Rødhals, *Erithacus rubecula*. 20. Februar Kl. 7 Morgen hørte jeg en Rødhals synge fra noget Buskads ved Gaardens Mødding; Sangen var saa fin og spinkel, at den næppe var hørlig paa mere end 10 m Afstand. RUBOW (Sml. D.O.F.T., XVII, 1923, p. 34) og FLØYSTRUP (D.O.F.T., XIX, 1925, p. 16) har noget lignende Iagttagelser over Rødhalsens Vintersang, som de hver for sig gør Rede for. FLØYSTRUP mener, at det er ♀, der præsterer denne spinkle Sang. I det foreliggende Tilfælde var det dog en ♂, da jeg havde et sikkert Kendemærke paa Fuglen og mange Gange senere hørte den synge som andre Rødhalse. — — Mens ovennævnte Rødhals sang, indstillede en stor Flok Spurve, der pludrende tumlede paa Møddingen, og en Gærdesmutte, der var i travl Aktivitet paa en gammel Trærod, straks Arbejdet og lyttede tavse. Rødhalsen sang kun kort Tid, og da den holdt op, satte Gærdesmutton i med sin skingrende Sang, der lød brutal i Forhold til Rødhalsens. — — Rødhalsene sang helst i Morgen- og Aftentimerne som andre Drosselfugle; mild og stille Sommerregn syntes ogsaa at have en virksom Indflydelse paa deres Lyst til at synge. Ogsaa i Efteraarsmaanederne hørtes Rødhalsens Sang flere Gange, og da som Regel paa en Gang fra 6—8 Stykker, der sad paa lige saa mange forskellige Steder rundt omkring i Gaardens Nærhed.

Om Grænserne for visse Fuglearters Udbredelse i det slesvigske Omraade.

Af WALTHER EMEIS, Flensborg¹

Den cimbriske Halvø (Slesvig-Holsten + Jylland) har stor Interesse og Betydning for faunistiske Undersøgelser, hvilket bl. a. klart fremgaar af det paafaldende store Antal Dyrearter af de mest forskellige systematiske Grupper, som har Grænser for deres Udbredelse i denne Landstrækning. Nogle Eksempler skal nævnes:

¹ Paa Dansk ved B. LØPPENTHIN.